

inv. '09

Biblioteca
Mitropoliei
Sibiu

19505

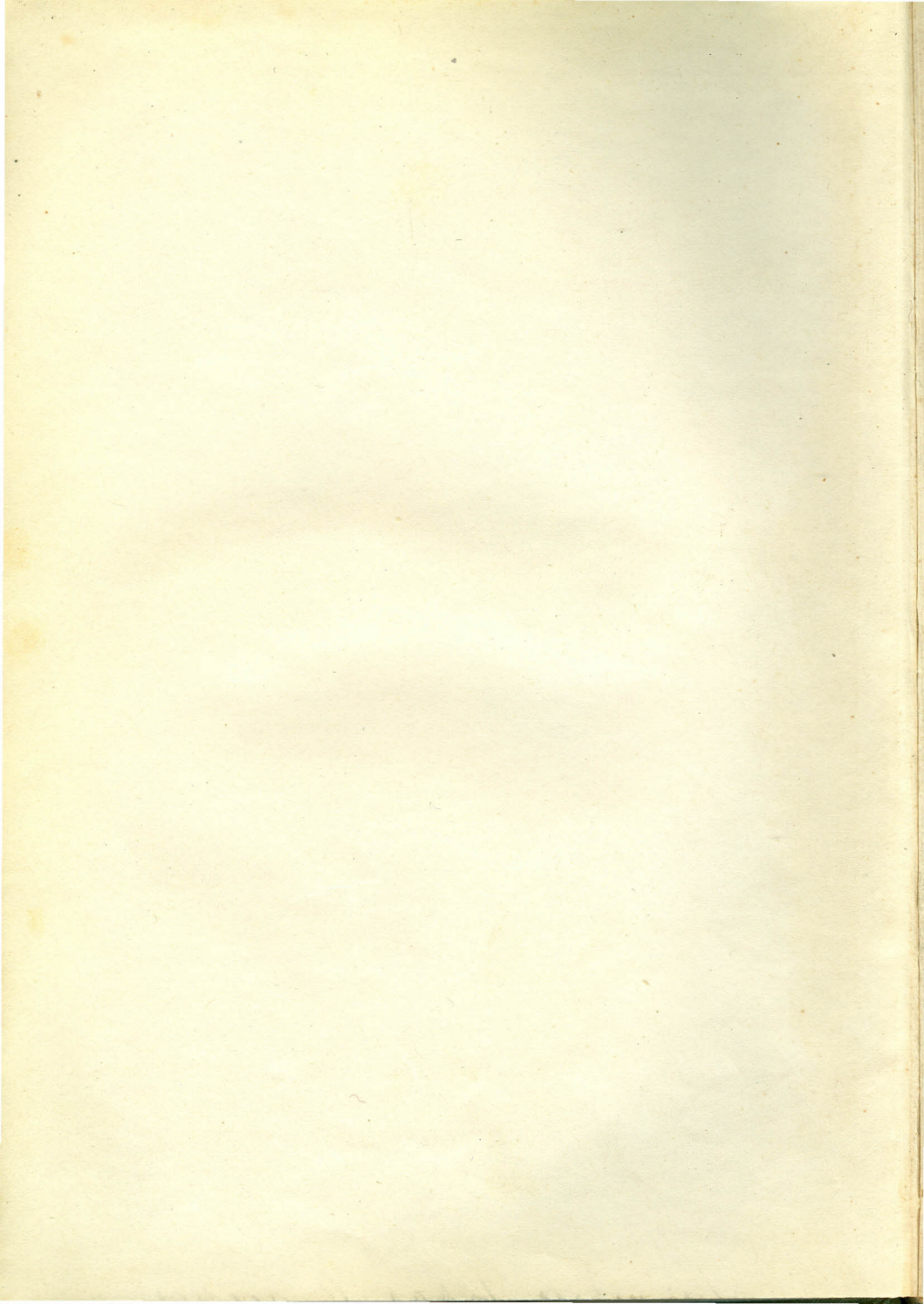
1908

1908

1908

nosus 145 29

DOCUMENTE

PENTRU

LIMBĂ ȘI ISTORIA

CULESE ȘI PUBLICATE

DE

Dr. ILARION PUȘCARIU.

Archimandrit, Vicariu arhiepiscopesc, Vicepreședinte al Asociației
transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Tomul II.

SIBIIU.

TIPARIUL TIPOGRAFIEI ARCHIDIECESANE

1897.

Biblioteca Librăriei...

DOCUMENTE

PENTRU

LIMBĂ ȘI ISTORIE

CULESE ȘI PUBLICATE

DE

Dr. ILARION PUȘCARIU,

Arhimandrit, Vicariu arhiepiscopesc, Vicepreședinte al Asociațiunii
transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Instructione, cum
ca se va face strănac
Dispozițiuni pentru de
rșel și benciu
decorațiuni

Tomul II.

SIBIU.

TIPOGRAFIA TIPĂRII ARCHIDIECESANE.

1897.

42

7. Mateiu

SUMARIU.

	Pag.
1. Manuscript în limba daco-macedo-română, care cuprinde în sine Carte de rugăciuni și Liturgia Sântului Ioan Gură de aur	2
2. Ordinațiune dela împărătesa Maria Teresia pentru de a împedeca desertările din armată	100
3. Ordinațiune guvernială, prin care se interdice nobililor a asupra pre iobagi, ér acestora a întreprinde colecte, și alte dispozițiuni	107
4. Urbariu pentru regularea referințelor dintre nobili și iobagi.	110
5. Ordinațiune dela Ioan Alexandru Mavrocordat, voivodul Moldovei, prin care se permite oierilor ardeleni a-și ține oile în Moldova în tîmpul dela S. Demetriu până la S. Georgiu	140
6. Ordinațiune dela împăratul Iosif II. pentru a împedeca desertările, pribegirile și emigrările în țeri străine	141
7. Ordinațiune dela împăratul Iosif II., prin care se ficséză numărul sêrbătorilor pentru credincioșii bisericei ortodoxe, numirea și datul acelor sêrbători	163
8. Instrucțiune, cum trebuie se se alégă și pîrgătescă bucatele ca se nu fie stricăcióse sântății	166
9. Dispozițiuni pentru decorarea soldaților, cari s'au distins în resbel și beneficiile de cari se bucură aceștia după acele decorațiuni	168
10. Curentarea unui soldat marinar desertat	172
11. Curentarea unui soldat bohnav și a doi îngrijitori de bolnavi desertati într-un spital	174
12. Curentarea unui servitoriu, care a fugit dela un liferant al armatei, după ce a furat o sumă de bani pentru marfa venită dela stăpânul seu	175
13. Curentarea unui individ din Viena, care a făcut mai multe înșelătorii și datorii și apoi a fugit	176
14. Curentarea unui jidov din Berlin, care a făcut multe datorii și apoi a fugit	176

*

IV

	Pag.
15. Curentarea unui servitoriu germân, care a fugit cu 500 fl. ai stăpânului seu	177
16. Curentarea unui fur și descrierea obiectelor furate de el	177
17. Descrierea unor obiecte furate, curentarea furului	178
18. Curentarea unor furi, cari au fugit cu nisce haine incredințate lor spre vindere, din partea unui liferant din Timișoara al armatei	180
19. Amnestie pentru desertorii din armată, cari se vor întorce în termin de 10 luni la regimentele lor	181
20. Ordinațiune dela Voivodul Ioan Michail Constandin Suțul, prin care se regulază taxele, ce plătesc sudiiți cesaro-regesci pentru vitele lor dela pășune în țeră în ținutul Argeșului	184
21. Ordinațiune dela Voivodul Ioan Michail Constandin Suțul prin care se regulază trecerea vitelor în țeră și întorcerea acelora înapoi	184
22. Ordinațiune dela Voivodul Ioan Michail Constandin, prin care recunoșce drepturile oierilor bârsani și tuțueni cu privire la pașunatul vitelor lor în țeră	187
23. Raport despre crușimiile și neomeniile săvârșite de soldatii francezilor în rebelul dela 1799	187
24. Instrucțiune pentru juđii și notarii comunali cu privire la xarea și încassarea dărilor	190
25. Apel pentru ajutorarea locuitorilor din unele comune din provinciile austriace, cari au suferit în urma resbelelor cu francezii	196
26. Noua amnestie (Pardon) pentru desertorii din armată, cari se vor întorce înapoi	197
27. Patent împărătesc dela Francisc II. privitoriu la banii curgători	200
28. Cancelaria ces. reg. publică, concurs pentru vinderea unor obiecte din Magazinul Ilisului	203
29. Patentă împărătescă dela Francisc II. prin care se retrag bancnotele de 50 fl.	204
30. Ordinațiune dela camera curtii, prin care se regulază ajutorarea invaliđilor	205
31. Ordin dela arhiducele Carol, prin care se publică din nou amnestie (general pardon) pentru desertorii din armată, cari în anumit timp se vor întorce înapoi	208
32. Impăratul Francisc II. notifică supușilor sei reintorcerea sa în capitală după reșbóie și-i mângăe pentru suferintele ce au îndurat și ei în acelea	211

	Pag.
33. Invățătura pentru ajutorarea celor înecați în apă	213
34. Invățătura pentru ajutorarea celor nădușiți de aburi de cărbuni	215
34. Invățătura pentru ajutorarea celor nădușiți din aburul vinului și al ferbe	216
35. Invățătura pentru curățirea fântânilor și ajutorarea celor nădușiți de aburul acelora	218
36. Nouă amnestie pentru desertorii din armată	219
37. Retragerea bancnotelor de 5 fl.	222
38. Împăratul Francisc I. pune la cale înființarea unui fond public pentru acoperirea trebuințelor imperiului	222
39. Instrucțiune cum se poate cunoște ciurma	226
40. Dispozițiuni pentru ajutorarea invalișilor	231
41. Indreptare pentru transportarea vitelor din Bucovina prin Ardeal în Ungaria	236
42. Dispozițiuni pentru pedepsirea celor ce se mutilază, ca să nu fie înrolați la oște	238
43. Concesiune împăărătescă pentru înființarea unei casse de păstrare în Brașov	239
44. Regule pentru cei, cari își scot vitele la pașune afară din țară	241
45. Rescript regesc în privința slujbelor și dajdilor urbariale	249
46. Comunicarea dietei din Cluș dela 6 Iunie 1848, prin care se șterg slujbele domnesci și urbariale, dijmele și alte privilegii	252
47. Extras din raportul comisiunei mixte (civile și militare) despre abuserile grănițelor sēcui făcute în Koslard și Mihaltz la anul 1848	254
48. Guvernul reg. din Cluș publică în numele împăratului Ferdinand V. ștergerea tuturor privilegiilor nobilitare și egalitatea de drepturi și datorințe publice a tuturor cetățenilor imperiului	264
49. Lad. Csányi provocă pe români și pe sași la revoluție alăturarea cu magiarii contra austriacilor și rușilor	273
50. L. Csányi publică statuarium pentru pământul regesc	276
51. Generalul Klapka regulază servișul de forșpanuri	277
52. Ernest Kis reimproșetază ordinașionile privitoare la forșpanuri și transporturi	278
53. Un pasaport din anul 1759	279
54. Convocarea unui sinod eparchial prin episcopul Dionisiu Novacovici	279

	Pag.
55. Investigațiune în cauza unei certe pentru unire între poporul ortodox român și preotul Susin din Magógea	281
56. Extras din un decret de toleranță religioasă	291
57. Explicarea punctelor decretului de toleranță religioasă	292
58.—107. Mai multe ordinațiuni dela vicariul Ioan Popovici și episcopul Gedeon Nichitici, prin cari la ordinul guvernului se regulază referințele dintre biserica ortodoxă și biserica unită, apoi alte referințe interne ale bisericei ortodoxe și altele față de stat, în deosebi privitoare la timpul din anii 1784/5	293
108. Act dela episcopul Gerasim Adamovici pentru introducerea unui diacon în comuna Răhău	325
109. Un atestat de cualificațiune preotească din anul 1790	326
110. Un document dela împărătesa Maria Teresia, privitoriu la drepturile măcelarilor români din Brașov-Scheiu	328
111. O proclamațiune a generalului Pfersmann din anul 1848 către comitetul de pacificațiune al Românilor	334
112. Documente relative la biserica gr.-ort. rom. din Făgăraș	340
113. Colecțiune de cărți și manuscrise vechi bisericesci	361

Locul Răhău
 S. 04.10.91

ERRATA.

— + —

Ținem a îndrepta câteva erori de tipariu, cari alterează în-
telesul; celelalte, ca și acestea, provenite mai toate din indiscifra-
bilitatea manuscriptelor le va îndrepta cetitoriu binevoitoriu dex-
tru și indulgent.

<u>Pag.</u>	<u>șirul</u>	<u>in loc de :</u>	<u>citesce :</u>
341	16, de sus,	părerē,	facere
"	22 " "	Holdor,	Hondol
"	25 " "	Gosiman bis...	Goșman bis.dnealui
"	27 " "	Jemla	Ioniță
342	8 " "	Țehuliu	Țechiu
343	12 de jos	s'au	au
344	13 de sus	fiindu-și	funduș
"	4 de jos	vite de	marhă
"	5 " "	multe	multă
345	2 de sus	Holdor	Hondol
"	14 " "	vor	vrea a
346	10 " "	tineri	timari
347	5 de jos	Metis, Totea	Metiștorf
348	11 " "	Galea	Golea
349	15 de sus	cu grabă s'au	cu grabă mare s'au
351	15 " "	cotribuit	contribuit
"	3 de jos	baniia ceia, suma	bani, aceea sumă
357	4 de sus	Țenglea	Țenghea

